N°. 249. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 19 *en* 20 *October.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — De belgische berigten, heden avond ontvangen, vermelden weinig belangrijks. Vorst *Leopold* met zijne echtgenoote en schoonmoeder zouden zich heden naar Brussel begeven, om eenige openbare inrigtingen te bezoeken. — Eene deputatie der kamers van koophandel van Yperen en Kortrijk, had het gouvernement eene memorie aangeboden, over het ontwerp van vereeniging tusschen de rivier de Haine met de Noordzee. — Te Mechelen had den 14den dezer, met veel plegtigheid de uitdeeling der ijzeren kruisen plaats.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99¼; Nap. 89, 88¾; Sp. perpet. 5 pCt. 45, 46; 3 pCt. 27; Braz. 77½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den October.

Uit Madrid heeft men berigten ontvangen tot den 8sten dezer, onder anderen vermeldende dat de kamer van afgevaardigden met eenparige stemmen het ontwerp van wet, waarbij don *Carlos* en zijn geslacht van den Spaanschen troon zouden worden uitgesloten, heeft aangenomen.

Voorts wil men dat de kamer der Proceres hoogst waarschijnlijk het finantieel ontwerp, betreffende de buitenlandsche schuld, zooals het door de afgevaardigden werd gearresteerd, zoude verwerpen of liever de verdeeling in rentgevende en uitgestelde schuld en de vernietiging der leening *Guebhard* zoude ter zijde stellen. Het verlichtst gedeelte der natie, zegt men, is volkomen overtuigd dat beide deze maatregelen onstaatkundig zijn, wijl dezelve het openbaar krediet, dat Spanje zelfs op dit oogenblik zoo zeer noodig is, ondermijnen, en aan de goede trouw te kort doen. Het Madridsche dagblad *la Revista* van den 7den dezer wijdt een lang betoog aan de noodzakelijkheid om op die besluiten terug te komen, en zulks geeft aanleiding tot het vermoeden, dat ook het ministerie niet anders verlangt, doch dat de heer *de Torenó*, steeds nog vreezende bij de afgevaardigden tegenstand te vinden, het voorstel eener wijziging van de kamer der Proceres wenscht te zien uitgaan, terwijl men intusschen, door buitenlandschen invloed, stemmen zal trachten te winnen.

— Bij een dekreet van den 4den dezer is aan de bevolking der vallei van Guriezo en van Villarcaye ter belooning hunner moedige verdediging tegen de aanvallen der insurgenten, eene vergoeding toegelegd van de geledene schade. Om daarvan het bedrag te vinden, zijn de gouverneurs van Burgos en Santander gelast de goederen van alle ingezetenen van Biscaya, Alava, Guipuzcoa en Navarre, die de zaak van don *Carlos* zijn toegedaan, in beslag te nemen.

Van de Spaansche grenzen schijnt men niets belangrijks te hebben vernomen. Een gerucht, dat *Zumala Carreguy* zich van Bilbao zoude hebben meester gemaakt, vindt weinig geloof.

— De oppositiebladen houden nog steeds vol, dat het voorstel van den maarschalk *Gerard*, door den heer *Decazes* ondersteund, om eene algemeene amnestie af te kondigen, tusschen de ministers een ernstig misverstand heeft doen rijzen, zoodanig dat, volgens de *Gazette de France*, de president van den raad den koning zijn ontslag zoude hebben gevraagd, en slechts met moeite bewogen werd, om tot aan de bijeenkomst der kamer, die men wil dat in het laatst van November zal plaats hebben, zijne portefeuille te behouden.

— De heeren *Talleyrand* en *Dupin* worden binnen weinige dagen in de hoofdstad teruggewacht.

— Door den minister van koophandel daartoe uitgenoodigd, houden zich de kamers van koophandel door het gansche rijk thans bezig, met het leveren van bedenkingen over de voorgenomene wijziging van het stelsel van in- en uitgaande regten. Men wil dat zich bij deze gelegenheid op nieuw het verschil van gevoelen openbaart, dat immer tusschen het noorden en zuiden heeft bestaan. In de Noordelijke departementen blijft men op het behoud van een verbodsstelsel, in de Zuidelijke op vrijheid van handel aandringen.

— Bij het bestuur der posterijen meent men binnen kort groote verbeteringen in te voeren, ook met het Engelsch gouvernement wordt over dit punt onderhandeld.

— Ter beurze waren heden genoteerd: de 5 pCt. 105,70; 3 pCt. kont. 78,30; Nap. renten 95,85; Spaansche perpetuelen 5 pCt. 46¼; 3 pCt. 28¾; Leening Guebhard 28; Cortes 44½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den October.

De *Staats-Courant* bevat het gewone programma der plegtige opening van de Staten-Generaal op den 20sten dezer.

— Gisteren middag werdt H. M. de Koningin in 's Gravenhage verwacht, en men vleit zich, dat Hoogstdezelve het muzijkfeest dien avond met Hoogstderzelver tegenwoordigheid zou vereeren.

Gisteren heeft er in de groote kerk nog eene repetitie plaats gehad der op dien avond uit te voeren stukken; beloovende de tweede avond van het muzijkfeest niet minder luisterijk dan de eerste avond te zijn.

— Naar men verneemt, zal de 's Gravenhaagsche afdeeling van de maatschappij *tot nut van 't Algemeen* op Maandag den 17den November dezes jaars, in de Luth. kerk aldaar, plegtig het vijftig jarig bestaan dier maatschappij vieren.

— Eergisteren is het eerste bataillon der eerste afdeeling mobiele Zuid-Hollandsche schutterij in 's Gravenhage geinspecteerd geworden. Algemeen bewonderde men de goede houding der manschappen die in netheid uitmuntten.

— Uit 's Hage wordt ons van gisteren het volgende gemeld:

Gisteren avond heeft een aanvang genomen het sints zoo lange aangekondigde en zoo zeer met gespanne verwachting verbeidde muzijkfeest, gegeven door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst. Geheel opgetogen over de tevredenheid die deze avond bij een ieder heeft verwekt, kan men berigten, dat dit eerste gedeelte in de beste orde is afgeloopen, dank hebbe de ijverige pogingen van de heeren commissarissen van dit feest, die alles hebben in het werk gesteld, om zoo binnen als buiten het kerkgebouw, alle verwarringen voor te komen, aan een ieder der aanwezigen plaatsen te bezorgen. Dit verdient dubbele melding, omdat het getal aanwezige personen verbazend groot was, en men vrij mag zeggen, dat van alle deelen des Rijks de ingezetenen herwaarts waren overgekomen, om dit feest bij te wonen. Menigvuldige ingezetenen en toonkunstenaars van Amsterdam, Rotterdam, Leiden, Delft, Haarlem, Utrecht, Dordtrecht, Middelburg, enz., waren daarbij tegenwoordig. De goede inrigting in de kerk bragt veel toe tot den geregelden gang der plegtigheid. Het gebouw was uitmuntend verlicht, en de talrijke daarin verzamelde schare bood een treffend aanzien op. Door het orkest ter plaatse waar zich oudtijds het koor der kerk bevond, te vestigen en daarover rijen zitplaatsen te stellen, had de kerk volkomen het aanzien van eene zeer groote concertzaal. Reeds ten vijf uren was de toegang tot de kerk geopend, en stroomden van alle zijden de menigte derwaarts. Ten half zeven ure werd men aangenaam verrast door de komst van Z. M. den Koning, Z. K. H. den Prins *van Oranje* en Hoogstdeszelfs oudsten Zoon, na welker intrede het muzijkfeest een aanvang nam met de uitvoering der ouverture van den heer *Lubeck*, die door het gezang van het bekend gemaakte *Wilhelmus van Nassauwen*, door de kooren uitgevoerd, besloten werd. Deze kooren uit de kundigste virtuoosen zamengesteld, en die uit de leden der maatschappij van toonkunst en uit kweekelingen van de Koninklijke Muzijkschool bestonden, lieten niets te wenschen overig, men moet den heer *Lubeck*, die het orkest, waarin zich, behalve de leden der kof-kapel, ook vele leden der maatschappij uit andere plaatsen gekomen, gerangschikt hadden, gedurende dit feest heeft gedirigeerd, in het openbaar den grootsten lof toezwaaijen over zijnen buitengewonen ijver om het orkest en de kooren tot de grootst mogelijke volmaaktheid te brengen. Vervolgens werd de symphonie no. 7 in A van *L. van Beethoven* uitgevoerd, en daarna, met tusschenposen, het *oratorium die letzte-dinge* van *L. Spohr*, eerste en tweede gedeelte, over de keurige uitvoering derzelve zullen wij niet uitweiden; stukken van zulke hooge waarde, die inderdaad door iederen muzijkkenner steeds als kunstgewrochten worden beschouwd, en waarvan het genoegzaam is de namen der vervaardigers, *van Beetheven* en *Spohr*, te kennen, behoeven geene lofspraak. Wel mag men opgeven, dat de uitvoering voortreffelijk kan worden geheeten, dat de heeren *Vrught*, *Butsch*, en mejufvrouwen *Duringer Brauer*, *Carels*, *Aarsse* en *Morel*, de eerste en derde als alt, en de tweede en vierde als sopraan stemmen hebben uitgemunt; dat alle de stukken met een bijzonder gevoel zijn ten uitvoer gebragt, en verschillende malen de opgetogenheid des publieks ten hoogsten top deed stijgen. Toen Neerlands zanger *Vrugt* in het eerste gedeelte van het Oratorium de zoo treffende woorden zong: » *Heilig, Heilig, Heilig ist God der Herr; der Allmächtige, der da war, und der da ist, und der da komt,*" en deze met 's kunstenaars eigene levendigheid en kracht werden voorgedragen, scheen het als of de geheele schare toehoorders in die woorden zamenstemden, en die lofspraak ook tot

Heere deed opgaan. De solo's, duo's en quartetten werden uitgevoerd, met eene zoo zuiverheid die in verrukking bragt; wat kon men trouwens anders verwachten van talenten als die der heeren *Vrught* en *Butsch*, mevrouw *Duringer* en mej. *Carels*, die zeer goed werden ondersteund door mej. *Aarsse* en *Morell*, beide uit deze Residentie, alwaar op de Koninklijke Muzijkschool hunne geschiktheid tot de muzijk en den zang zoo zeer is ontwikkeld, dat men het vrij heeft durven wagen haar te gelijk met eerste toonkunstenaars te doen zingen. Veel beloovend zijn deze jeugdige nederlandsche zangeressen.

Ten half elf ure eindigde de feestviering voor dezen eersten avond, en ging het aanzienlijk publiek uiteen met eene voortdurende gespannen verwachting voor den tweeden avond, waarop, onder anderen, het beroemde *requiem*, van *Mozart*, zal worden uitgevoerd, alsmede de jubel-ouverture van den, zich mede op het feest bevindenden nationalen componist *van Bree*. Onder het talrijk en aanzienlijk publiek dat zich in de kerk bevond, heeft men ook opgemerkt Z. Exc. den heer gouverneur der provincie, den heere burgemeester dezer stad, provinciale- en stedelijke-, burgerlijke- en militaire overheden, verschillende ministers van staat, den hertog *van Saxen-Weimar*, enz. In ons volgend n° hopen wij het berigt van den tweeden avond van dit feest te vermelden.

Na de voorstelling van *Robert le Diable* zal er Zaturdag avond in den franschen schouwburg eene *soirée de venise* worden gegeven, welke bestaan zal in de uitvoering van een aantal muzijk- en dansstukken. Voorts zal er ten twee ure eene italiaansche loterij worden getrokken, waarin zeven prijzen kunnen worden geloot; als 1° twee Schoorsteenvazen, 2° een Teeservies voor twee personen, 3° eene Chiffoniere, van chinesche bewerking, 4° een toegang-billet voor de verschillende plaatsen in den schouwburg; 5° een volledig dejeune, 6° een kostbaar slaand uurwerk, en 7° eene schilderij het binnenste eener deventersche kerk voorstellende die door den heer *B. J. van Hove* is vervaardigd.

— Uit Leipzig wordt gemeld, dat in den namiddag van den 9 dezer te Auerbach, in het Voigtland, een allerhevigste brand is uitgebarsten, die bij het vertrek van de brief reeds ongeveer 100 gebouwen had in de asch gelegd en nog voortduurde.

— Men schrijft uit Zweden, dat op den 4den dezer de stad Wenersborg, uitgenomen het stadshuis, de kerk, de gevangenis en een 20tal mindere gebouwen, geheel is afgebrand. De steden Gothenburg en Udewalla hadden den ongelukkigen terstond de eerste hulp toegebragt.

— Gedurende de maand September zijn 167 zeeschepen het kanaal van Voorne gepasseerd, en gedurende de 9 maanden dezes jaars zijn dat kanaal binnengekomen 886 en uitgevaren 537 zeeschepen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den October.

Uit Munchen meldt men van den 11den dezer, dat de hertog *August van Leuchtenberg*, die zich te Eichstadt bevond, geheel onverwacht aldaar was aangekomen en zich naar Tegernsée begeven had. Men meende dat, de hertogin *van Braganza*, indien het huwelijk van genoemden vorst met dona *Maria* niet tot stand kwam, zich te Munchen zoude vestigen.

— Uit Turijn schrijft men van den 6den dezer:

» Onze gezant aan het Oostenrijksche hof, graaf *Palormo*, wordt alhier teruggewacht. Het is in ons midden volkomen rustig, ook in den kerkelijken staat en in Napels schijnen de gemoederen minder opgewonden dan voorheen. De Italianen beginnen overtuigd te worden, dat zij door nieuwigheden niets kunnen winnen, doch veel kunnen verliezen, dat zij vooral nimmer dien trap van beschaving en roem in kunsten en wetenschappen zouden bereikt hebben, indien, naar het voorschrift der zoogenaamde liberalen, gelijkheid en eenheid in hun vaderland had bestaan. Aan pogingen om wanorde te stichten ontbreekt het intusschen niet. In het naburig Zwitserland heeft zich een kern van ontevredenen gevormd, die niet alleen hun eigen land, maar ook de aangrenzende staten bedreigen. Men heeft onlangs aan de bondsvergadering daarover vertoogen gedaan, en haar trachten te overtuigen dat de vereenigingen welke in Zwitserland de werklieden zoeken te verleiden, noodwendig moeten worden ontbonden, wilde men niet immer mistrouwen verwekken. Tot nu schijnt hierop geen voldoend antwoord te zijn ontvangen. Ook van Duitschland zijn dergelijke vertoogen ingekomen. Doch wat baten ook de beste verzekeringen, indien men inderdaad de zaak niet verandert? Hoe worden de vroegere nota's beantwoord, waarbij op de verwijdering der propagandisten werd aangedrongen, en hoe werden de beloften destijds gegeven, vervuld? Het is waar, dat zij die het meest in den togt tegen Savoyen waren betrokken werden weggezonden; doch zij keerden al spoedig weder terug, en op dit oogenblik zijn de kaders dier benden weder voltallig en schijnen zij zich nog dagelijks te versterken. Men kan dit noch alhier, noch in Duitschland onverschillig aanzien, en er zullen weldra nadere vertoogen noodig zijn.

» Het kort verblijf van dom *Miguel* te Genua had geen staatkundig oogmerk; hij ging slechts derwaarts om eenige vertrouwde personen, die hem uit Portugal zijn gevolgd, te ontmoeten."

— Te Triest heeft men berigten uit Alexandrien ontvangen, volgens welke *Mehemed*-ali, verstoord dat de Sultan gemeend had van de onlusten in Syrien partij te trekken, om hem deze provintie weder te ontnemen, zich thans bepaald had uitgelaten, dat hij zich van de Porte onafhankelijk wilde verklaren, en tot dat einde met den meested spoed, zijn vloot deed uitrusten, opdat dezelve den 25sten dezer in zee zoude kunnen gaan.

— De Keizer van Rusland heeft zijnen minister van openbaar onderwijs het bevel doen toekomen, zich onverwijld naar Moskau te begeven, ten einde aldaar zoowel de universiteit als alle inrigtingen ter bevordering van het volksonderwijs in oogenschouw te nemen.

Uit een onlangs opgemaakten officiëlen staat blijkt, dat niet minder dan zeven-en-dertig millioen driemaal honderd duizend Russische onderdanen in den landbouw hun bestaan vinden.

Men schrijft uit Riga den 1sten dezer, dat aldaar zeer veel hagel en sneeuw gevallen was en de winter er vroeg scheen te zullen aanvangen.

— Te Stokholm heeft de cholera nagenoeg opgehouden. Het getal harer slagtoffers in die hoofdstad bedroeg tot den 7den dezer drie duizend twee honderd negen-en-zestig.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den October.

Men heeft berigten uit Lissabon tot den 4den October. In den avond van den 27 September is het stoffelijk overschot van dom *Pedro* van het paleis van Queluz naar het klooster van San Vincente te Lissabon overgebragt. De begrafenisstoet was bij uitstek luisterrijk; twee regimenten ruiterij volgden de lijkkoets, die door eene menigte fakkeldragers te paard omgeven was. Aan de poort der stad voegde zich niet minder dan twee duizend ingezetenen uit de meer aanzienlijke standen, in rouwgewaad gekleed en met toortsen in de hand, achter den stoet, die onder treurmuzijk langzaam en statig door de straten voorwaarts schreed. Aan de deur van het klooster werd de doodkist door zes hoofd-officieren, waaronder de hertog van *Terceira*, de markies *Saldanha* en de vlootvoogd *Napier*, opgenomen en onder een troonhemel geplaatst. De lijkdienst werd daarop gevierd, en omstreeks middernacht werd dom *Pedro's* stoffelijk overschot in den vorstelijken grafkelder nedergelaten. Nog voor het vertrek uit Queluz, had de hertog *van Terceira* bij de doodkist eene lijkrede uitgesproken.

Den 2den heeft de koningin dona *Maria*, in het paleis van Ajuda voor het eerst een openbaar gehoor gehouden, waarbij vele vreemde staatslieden en aanzienlijke Portugezen haar hunnen eerbied betuigden. Den dag te voren had het regeringsblad het besluit van kwijtscheldiog openbaar gemaakt, hetwelk de Koningin, in overeenkomst met den wil van haren stervenden vader, heeft uitgevaardigd, en dat in de hoofdstad algemeen veel genoegen moet hebben gegeven.

Den 3den zijn de zittingen der kamers weder geopend, bij welke gelegenheid op nieuw blijken zijn voorgekomen, dat onder de thans in Portugal bovendrijvende partij groote tweespalt heerscht. De zitting der afgevaardigden begon met een verslag van de vaste commissie, die tegen de overtredingen der grondwet waken moet; in welk stuk verklaard werd, dat de benoeming van den hertog *van Palmella* tot voorzitter van den raad van ministers, zonder eene bepaalde portefeuille, strijdig was met den geest der grondwet, vermits die edelman zoo doende van alle verantwoordelijkheid ontheven wierd, en dus het voorregt der onschendbaarheid verwierf, hetwelk, volgens die grondwet, aan niemand dan aan de Koningin toekwam. Dadelijk na het uitbrengen van dit verslag stonden verscheidene afgevaardigden op, om zich tegen het uitgebragte verslag te verklaren, hetwelk zij, daar het door geen voorstel van eenig lid was uitgelokt, even ongepast als ontijdig keurden. Er ontstond eene zeer hevige woordenwisseling, waarbij de heer *Lionel Tavares* den hertog *van Palmella* beschuldigde, dat hij zich van het regentschap had willen meester maken, en tevens zeide, dat zijne verheffing onder het volk groot misnoegen had gebaard. Andere leden, zoo als *Rodrigo da Fonseca Magalhaes*, verdedigden den eersten minister met warmte, roemden de diensten, door hem aan den zaak der grondwet bewezen, en verhieven zich daarentegen met kracht tegen de partij *van Saldanha*, die, zoo zij zeide, onder den schijn van liefde voor vaderland en vrijheid, dagbladen bezoldigd, om het volk tegen de regering op te zetten, en zoo doende wezenlijk Dom *Miguel's* zaak bevorderde. Gedurende dezen redetwist waren er afgevaardigden, die beweerden, dat de partij van Dom *Miguel* wel niet in Lissabon, maar in de gewesten het hoofd weder begon op te steken, dat benden van zijne partij het platte land doorkruisten, en dat men in Alemtejo en Beira niet zelden de kreeten van: *Leve Dom Miguel! De dood aan Don Pedro!* hoorde. — Intusschen had de beraadslaging geen gevolg. Zij wordt in sommige brieven voorgesteld als eene mislukte poging van *Salhanha*, die thans als het hoofd van de partij der gematigden wordt voorgesteld, om het nieuwelings ingestelde ministerie uit den zadel te ligten.

Men is alhier uiterst ontevreden over de beslissing, die de spaansche procuradores ten aanzien der cortes-bons genomen hebben en vooral over het besluit, volgens hetwelk de achterstallige renten der cortes-bons met bewijzen van *uitgestelde* schuld zouden worden vergoed. Een aantal houders dier schuldbrieven hebben op nieuw eene bijeenkomst gehouden, met het oogmerk, om nieuwe vertoogen over hunne belangen aan het spaansche ministerie te doen en zich inzonderheid te beklagen, dat de fransche schuldeischers van Spanje thans zoo veel beter behandeld worden, dan de Engelsche. De *Times* beweert, dat de minister *Toreno* niet ligt het besluit der Procuradores wegens de renten der Cortes-bons zou hebben laten doorgaan, indien hij niet onderrigt was geweest, dat sommige Parijsche en Amsterdamsche bankiershuizen bereid waren, om de 5 pCt. schuldbrieven uit de nieuwe leening van 400 millioen realen tegen 60 ten honderd aan te nemen. Zoo als de zaken thans staan, zal, volgens dit blad, het Spaansche ministerie op de Londensche beurs geen enkelen penning voor de nieuwe leening verwerven.

Met de stoomboot, die deze berigten heeft medegebragt, is de heer *Bayard*, onder-secretaris van staat voor buitenlandsche zaken in Portugal, te Londen aangekomen. Hij heeft in last, den hertog *van Leuchtenberg* den degen van dom *Pedro* over te brengen, die

deze gedragen heeft bij het aanvaarden van het opperbevel over het Portugesche leger, en hem tevens uit te noodigen tot eene spoedige overkomst. Ook wil men, dat genoemde heer voorzien is van al de benoodigde papieren, tot het sluiten der huwelijksverbindtenis van dien Prins met Koningin *Maria*, welke verbindtenis, gelijk men er bijvoegt, de goedkeuring der Russische, Pruissische en Oostenrijksche Hoven niet wegdraagt, die voornemens wezen zouden daartegen te Munchen vertoogen te doen, terwijl ook de Fransche gezant te Lissabon zich uit die stad verwijderd zou hebben, om niet, door zijne tegenwoordigheid bij de huwelijksplegtigheden, den schijn te geven dat zijn Hof daaraan goedkeuring hechtte.

Ter vervulling van het bisdom van Bristol is de met lof bekende Dr. *Allen* benoemd geworden.

Verleden Dingsdag is te Bandon, in het graafschap Cork, eene vergadering van Protestanten gehouden, waaraan meer dan vijf duizend personen deel namen en die in de beste orde afliep. Men heeft besloten tot de aanbieding van adressen aan den Koning en het Parlement, ten einde de belangen der Gevestigde Kerk en de handhaving der Unie aan te bevelen en te verzoeken.

— Gisteren waren de 3 pCt. geconsolideerden 90⅞ à 91; Spanje [illegible] à [illegible]; Portugal 82 à ¼; Holland 2½ pCt. 52¼ à ⅜, en dito 5 pCt. [illegible]

VERTEGENWOORDIGING.

Het is een allezins aandoenlijk schouwspel, als men eenen met eere grijs geworden Monarch, als eenen getrouwen, zorgdragenden, en aller welzijn behartigend regent, als eenen, in den volsten zin des woords, zoogenaamden Vader des Vaderlands mag omgeven zien, van wat het gelukkige Volk, dat aan zijne zorg is toebetrouwd, edels en voortreffelijks heeft. Zoodanig voor den Nederlander treffend tooneel, verbeiden wij dezer dagen met hooggespannen verwachtingen, en wij reikhalzen naar het oogenblik, waarin Hij, die ons onder zijnen scepter ruim een-en-twintig jaren vrede, welvaart, bloei in kunsten en wetenschappen, en roem wist te bezorgen, aan het Hem getrouwe volk zijne bedoelingen, zijne verzorgingen, zijne bereids genomene maatregelen zal kenbaar maken, en aan hetzelve, bij den voortgang op den weg der eere en der waarheid, op nieuw gelukkige uitkomsten na bange dagen, ook misschien zal kunnen mededeelen. Zoodanige gelukkige vereeniging van Vorst en Volk, zoodanige openlijke aflegging van verkregene werkselen, van voorgenomene maatregelen, herinneren ons onwillekeurig aan die tijden, toen in meer eenvoudigen leeftijd het vertrouwen des Volks meer gevestigd was op den Vorst, omdat men Hem als den *Landsvader* beschouwde [illegible] waarlijk, onder dit gezigtspunt stellen wij een levendig [illegible] die plegtigheden, welke de Grondwet van den [illegible] hermaand ver[illegible] overeenkomstig met de [illegible] Grondwet beschouwen. — Wij zijn niet van oordeel, dat de opening der zittingen van de Staten-Generaal door den Koning, of een bloot formulier, of eene soort van rekenschap-aflegging in zich bevat; maar het is aangenomen, dat er alsdan een kort overzigt wordt gegeven van den staat des lands, naar aanleiding van het gebeurde en in betrekking tot het te verrigtene. De voorloopige bekendmaking met de werkzaamheden der Staten-Generaal, levert voor den landzaat even veel stof op tot levendige belangstelling, als de kondschap met den uitslag van genomene wetten of besluiten, derzelver nut of doelmatigheid, derzelver meer of meer of min algemeen gunstig gevolg, of derzelver min gunstige uitkomsten leert kennen. De opening der zittingen der Staten-Generaal is dan dubbel merkwaardig voor ons; en om onze belangstelling in het algemeene welzijn, en uithoofde van onze liefde en gehechtheid aan Hem, die met zoo veel wijsheid, met zoo veel zelfopoffering en vasthoudende getrouwheid de Hem toevertrouwde leiding van het volk waardiglijk heeft waargenomen, zonder ander rigtsnoer te volgen, dan dat van zijn geweten en zijner pligten.

Sedert den gelukkigen keer van zaken in de Nederlanden hebben wij tweederlei vertegenwoordiging gehad. In 1814 geschiedde zulks slechts met ééne kamer, en zonder openbaarheid der beraadslagingen; door de Belgische vereeniging, werd in dit opzigt de Grondwet op eene geheel andere wijze ingerigt; en met de verdeeling der Vertegenwoordigers der Natie in twee kamers, en met de openbaarheid der beraadslagingen der Tweede Kamer, werd, naar het heette, eene schrede voorwaarts gedaan op den weg der staatkundige verlichting, waarop wij met de Grondwet van 1814 gezegd werden al vrij achterlijk te zijn. Het zoude echter te bezien staan of die openbaarheid der beraadslagingen wel dat wezenlijk nut aangebragt hebbe, dat men er zich van voorgesteld heeft. Ware het doel, om aan een ieder alzoo gelegenheid te geven om toe te zien op welke wijze 's lands dierste aangelegenheden werden verpleegd, het eenige geweest, dan zoude het toch schaars bereikt zijn, omdat niet altijd de behandeling der zaken alleen in het openbaar geschiedt; maar de openbaarheid als waarborg zoo voor regeerders als geregeerden is en blijft altijd hoogst gewigtig en daarom aanbevelenswaardig. Intusschen is het te hopen, dat het ware doel niet uit het oog verloren worde, en dat die openbaarheid geene aanleiding geve, dat men dezelve doe dienen als middel om zich als redenaar, of als vlug beoordeelaar, of als ijverig opposant te doen kennen, omdat dan ligt het voordeel der instelling niet zoude bereikt worden, en schadelijke en verkeerde beoordeeling het gevolg zoude kunnen wezen van het uiten van gevoelens, waarvan men als 't ware het publiek regter maakt, en waarover eigenlijk geene andere regtbank vonnist, dan die van het geweten; bovendien is het ook niet enkel uit de openbare beraadslaging dat men kennis dragen kan, wie zich het beste kwijt van zijne verpligtingen, omdat er dikwijls in de afdeelingen der kamers veel gearbeid wordt door de zoodanigen, welke nooit in het openbaar het woord voeren. Het is te hopen, dat een dergelijk misbruik nimmer insluipe in eene Nederlandsche wetgevende vergadering; dat men altijd en alleen op het oog hebbe, het wezenlijk belang van het Vaderland; en dat de Grondwet naar haren geest worde nageleefd, welke geene stelselmatige oppositie, noch regteroff linkerzijde, noch centrum kent; langs dien weg alleen is het mogelijk om aan de belangen van het algemeen met vrucht te arbeiden, en zich wel van zijnen pligt te kwijten. De deugden, welke het Nederlandsch karakter kenschetsen, zullen, als zij in werking gebragt worden, de gelijke pligtvervulling voor regeerders en geregeerden gemakkelijk maken, en hen in staat stellen, om aan het land, onder de leiding des Konings, de vruchten te doen smaken van die instellingen, welker aanzijn opklimt tot dien gezegenden tijd onzer Vaderen, toen de vrijheidsliefde in elks hart was ingeplant, en derzelver bewaring verknocht werd gerekend aan de trouwhartige en algeheele vervulling ook van de moeijelijkste maatschappelijke pligten; en toen het niet om den vorm maar om het wezen der zaak te doen was, en daarvoor alles werd opgezet.

De Nederlandsche Wetgevende Vergadering zal, dan in overeenstemming met de Regering des lands handelende, ruimschoots blijken kunnen geven van goedtrouwigheid, in hare behandeling der zaken, van grondig onderzoek van het ter harer beoordeeling gebragte; het zal niet naar hare individuele meening (waardoor niet altijd het goede, hoe ook bedoeld, betracht wordt, het meeste bevorderd wordt), maar naar de uitkomst der algemeene gevoelens 's lands zaken behartigen, zonder acht te geven op de [illegible] of de gispingen van ongeroepenen: en wij durven verwachten van dezelve, dat zij, als eene ware vertegenwoordiging van een trouw en regtschapen volk, regtschapenheid en trouw tot het rigtsnoer zal aannemen, waarnaar zij hare gedragingen zal inrigten. En in die billijke verwachtingen smeeken wij Godes zegen over het aan te vangene werk af tot heil des Vaderlands.

B.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — Onder de vereenigingen van Geleerden, welke in de laatste maanden hebben plaats gehad, is ook gewag gemaakt van die te *Poitiers* en bij die gelegenheid opgemerkt, dat deze vereenigingen in *Frankrijk* het gewigt voor de Wetenschap niet schijnen te verkrijgen, als in andere landen. Onder de oorzaken daarvan behoort ook deze, dat in *Frankrijk* de geest van Politieke Partijschappen terstond in dergelijke vergaderingen binnendringt en het schier onmogelijk is derzelver strekking zuiver wetenschappelijk te houden. Ten voorbeelde daarvan kan strekken, dat de bekende BERANGER op de bijeenkomst te *Poitiers* is verschenen met eene volmagt, waarvan de aanhef aldus luidde: » Wij ondergeteekenden, » Arbeiders en Arbeidsters, Burgers en Burgeressen, Renteniers en Rent» heffers, Geleerden en Kunstenaars doen te weten enz." Onder de punten welke BERANGER, namens zijne lastgevers, moest voorstellen, waren ook deze: De opmerkzaamheid der staatsmannen van alle volken der wereld te vestigen op de noodzakelijkheid om tegen de onderdrukking der Douanenstelsels maatregelen te beramen, als zijnde de sterkste band, waardoor de volkeren nog geketend worden gehouden; de staatsmannen van *Frankrijk* opmerkzaam te maken op de wijze waarop de Plaatselijke inkomsten worden geheven, op de vermindering der werkloonen vooral ten aanzien van de vrouwen, op het daarstellen van inrigtingen, waardoor de spanning tusschen het werkvolk en de fabriekanten zou kunnen opgeheven worden, en voorts wordt aan den Heer BERANGER volmagt gegeven, om over alle staatkundige punten, welke zouden kunnen ter baan gebragt worden, namens zijne committenten, naar zijne beste inzigten en zijn geweten te beslissen.

AZIË. — De Hongaarsche reiziger CSOMA VON KÖRÖS, na verscheidene jaren in *Tibet* zich te hebben opgehouden, is, met de Letterkundige schatten, welke hij opgedaan heeft, te *Calcutta* aangekomen en heeft aldaar

een Tibetaansch woordenboek uitgegeven. — In het belangrijk werk van GUTZLAFF over *China*, onlangs uitgegeven, [zie ons N°. van den 5 en 6 dezer], vindt men over den vermaarden muur van *China* de volgende bijzonderheden. Na gezegd te hebben dat deze kolossale ringmuur, voor ongeveer 2000 jaren is opgerigt, gaat gemelde schrijver aldus voort: De grondslagen van den muur bestaan in vervaarlijk groote brokken steen, die slechts met kalk zijn zaamgevoegd, doch al wat boven den grond zich verheft is gebakken steen. Langs berghoogten heenloopende, heeft de muur niet meer dan vijftien of twintig, maar eene vallei of rivier doorsnijdende heeft hij omtrent dertig voet hoogte en is van plaats tot plaats met vierkante torens voorzien. Men heeft berekend, dat hij 1000 mijlen lengte moet hebben, en zooveel bouwstof heeft als noodig is geweest tot den aanleg van alle gebouwen, huizen, paleizen, enz., thans in *Engeland* en *Schotland* aanwezig, welk getal 1,800,000, van gemiddeld 2000 voet metselwerk ieder gebouw, wordt geacht te bedragen. Onder de berekening van de hoeveelheid bouwstof des muurs, zijn de vierkante torens niet begrepen, uit den steen van welke men reeds eene stad zoude kunnen aanleggen ten grootte van *Groot-Brittanniëns* hoofdstad. Indien deze steenen borstwering van *China* tot twaalf voet hoogte en vier voet dikte werd verminderd, zoude zij lang genoeg zijn om den ganschen aardbol rondom de evennachtslijn te omvatten. — Het groote kanaal is naar denzelfden reusachtigen maatstaf daargesteld. Zonder door eenigen hinderpaal belemmerd te worden, loopt het van deszelfs uitwatering af 600 mijlen landwaarts in. Geloofwaardige reizigers zeggen, dat tot den aanleg van deze waterbaan 170,000 personen zijn gebezigd.

NEDERLANDEN. — Het Genootschap ter bevordering der Heelkunde te *Amsterdam* heeft den 10 der vorige maand eene algemeene vergadering gehouden, en het Programma van het Genootschap ziet thans het licht. Uit hetzelve blijkt, dat er geene bekrooning is geschied, en dat het Genootschap geene nieuwe Prijsvragen heeft uitgeschreven, in afwachting van antwoorden op de vragen, voorgesteld in het Programma van 1833, voor de eerste van welke, over de Orthopædische toestellen, de tijd van beantwoording is verlengd tot den laatsten December 1835. Tot Leden des Genootschaps zijn benoemd de Heeren: T. RIBGEN, Heel- en Vroedmeester te *Amsterdam*, de Groninger Hoogleeraren in de Geneeskunde A. A. SEBASTIAN en J. BAART DE LA FAILLE, S. J. GALAMA en J. B. ARNOLDI, Heel- en Vroedmeesters te *Sneek* en te *Monnickendam* en J. E. KERST, Officier van Gezondheid bij 's Rijks Hospitaal te *Utrecht*.

Graanmarkt, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 17den October.

TARWE. — Levendigen handel, over 't geheel de Roode soorten wel zoo graag; 132 ℔ puike witbonte Poolsche *f* 240; — 129 mindere bonte *f* 205, 213; - 128 bonte dito *f* 180; - 130 witte Nassau d. *f* 205; - 131 roode dito *f* 180; - 129 Zeeuws. *f* 160; - 131 N. Groning. *f* 162; - 128 [illegible] *f* 157; - 132, 133 Pommers: *f* 170, 172; - 124 roodbonte Pools. *f* 155; - 129 oude Zeeuwsche *f* 175.

ROGGE. — Prijshoudende, schaarsch ter markt; 116 ℔ Pruiss. *f* 138; - 125 Wismar *f* 143; - 123, 127 Drents. *f* 136, 142.

GARST. — Niets in omgegaan.

HAVER. — Met redelijken handel: 86, 89 ℔ fijne *f* 93, 96; - 77 N. Voeder *f* 70; - 82 Deens. *f* 70; - 80 geele Deens. *f* 64; - 90 O. Gron. dikke *f* 90; - 72 N. dikke Voer *f* 66; - 81 Eider *f* 75.

BOEKWEIT. — In ernam. dito: 120 ℔ Goerdsche *f* 126.

Beursprijs der Effecten, ter Amsterdam.

VRIJDAG, den 17den October

NEDERLAND. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Werkl. Schuld 2½	$52\frac{7}{8}$	$53\frac{3}{16}$	$53\frac{1}{16}$
Dito dito 5	$99\frac{11}{16}$	$99\frac{3}{4}$	$99\frac{3}{4}$
Uitgestelde dito	[illegible]		
Kansbill. dito.	$23\frac{5}{16}$	$23\frac{7}{16}$	$23\frac{3}{8}$
Amort. Synd. 4½	$91\frac{3}{4}$	$91\frac{15}{16}$	$91\frac{15}{16}$
Dito dito 3½	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{5}{8}$
Schatkistbill. 6	$100\frac{3}{16}$	$100\frac{1}{8}$	
Oorlogslast. 5	$100\frac{7}{16}$	$100\frac{1}{2}$	
Leening 1831 6			
Hand.-Maats. 4½	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{3}{8}$	
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	$46\frac{7}{16}$	$46\frac{1}{4}$	$46\frac{1}{2}$
Dito *f* 1000. 3	$28\frac{3}{4}$	29	$28\frac{3}{4}$
Uitg. 3 pCt. Sch. 3	$12\frac{3}{4}$	$12\frac{7}{8}$	$12\frac{5}{8}$
Cert. B. Lond. 5	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{7}{8}$	$43\frac{1}{2}$
NAPELS.			
Certific. *J. & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	$90\frac{1}{2}$		
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798 5	$103\frac{1}{2}$		
Dito 1828 5	$104\frac{1}{4}$		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Cert. dito 1833 5	$98\frac{1}{2}$	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{1}{2}$
Obl. te Londen 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	$68\frac{1}{16}$	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{1}{16}$
Certific. dito. 6			
POLEN.			
Aand. B. fl. 300	121		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	$105\frac{3}{8}$		
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250 4	400		
Metalliek . . . 5	99		
Dito L. gen. . . 5			
Dito 2½	$52\frac{7}{8}$		
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.			
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIËN.			
Dito *Rotsch.* 5	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{1}{2}$	
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

*** Getrouwd te Nymegen, den 15den October 1834:

F. H. L. VAN GLANSBEEK,

1e *Luit. bij het 1e Bat. Veld-Artillerie*

EN

M. A. VAN VEERSSEN.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 60 jaren, den Heer PAULUS CORNELIS DE BIE, sinte ruim 4 jaren Kapitein bij de 2de komp. 1ste bat. 2 afdeeling [illegible] van Zuid-Holland, diep betreurd wordende door zijne Betrekkingen en talrijke Vrienden.

ROTTERDAM, 15 October 1834.

*** De ondergeteekenden adverteren hiermede, dat zij op den 20sten dezer, binnen *Breda*, hun MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN zullen openen, bestaande in *Katoenen, Wollen en Zijden Stoffen, Linnens, etc. etc.*

Bijzondere connexiën stellen hun in staat om alles hetgeen dit vak [illegible] oplevert spoedig, als ook tot civiele prijzen te kunnen aanbieden. Zij beloven eene opregte en reëele behandeling en vleijen zich daardoor het vertrouwen hunner begunstigers waardig te zullen maken.

RETENBACHER EN TIMANS.

*** Uit hoofde van gevorderde jaren wordt, ter overneming aangeboden: eene welbeklante en goede winstgevende AFFAIRE, welks voordeelen weinig van de tijdsomstandigheden afhangen en een goed burger bestaan oplevert; - adres bij de Uitgevers dezes.

VERKOOPING

van AFBRAAK, als BRANDT- en GERIJFHOUT, DEUREN, RAMEN, KOZIJNEN, SPARREN, HOUTEN POMP, circa 2000 PANNEN en wat verder zal worden aangeboden, op den 21sten October 1834, des namiddags ten 2 ure, in het Stijtenhuis, in den St. Janstraat te Breda.

*** Op den 29 October 1834, zal, ter eerste inzet en den 12den November daaraanvolgende, tot den finalen slag, beide des morgens ten *tien* ure, in het Veerhuis te Poudroyen, in Bommelerwaard, publiek worden geveild en verkocht:

Ongeveer 60 Bunders beste UITERWAARD, in perceelen, of [illegible]

28 perceelen allerbest BOUW-, WEI- en GRIENDLAND, bedragende te zamen ongeveer 60 Bunders. - Alles gelegen onder Poudroyen.

De KOORNTIEND over geheel Poudroyen en het VEER over de Rivier *de Maas* aldaar, met het VEERHUIS en daarbij behoorende GRONDEN.

Nadere informatien te bekomen bij den Heere, [illegible] *Poudroyen*, en ten kantore van den Notaris HOFFMANN VAN HOVE, te Z. Bommel.

ROTTERDAM, NYMEGEN EN KEULEN.

NEDERLANDSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE van dezelve Maatschappij maakt bekend, dat uithoofde van de lage waterstand de dienst van *Rotterdam* op *Nymegen* en *Keulen* en vice versa niet, zal worden volgehouden [illegible] dezelve bij de aankondigings-billetten is bekend gemaakt, zullende dezelve voortaan plaats hebben als volgt:

Van Rotterdam naar Nymegen.					*Van Nymegen naar Keulen.*				
18 Oct.,	Zaturdag	's morg.	4	ure.	19 Oct.,	Zondag	's morg.	6	ure.
20 ,,	Maandag	,,	5	,,	21 ,,	Dingsdag	,,	6	,,
21 ,,	Dingsdag	,,	5	,,	22 ,,	Woensd.	,,	6	,,
22 ,,	Woensd.	,,	5	,,	23 ,,	Donderd.	,,	6	,,
25 ,,	Zaturdag	,,	7	,,	26 ,,	Zondag	,,	6	,,
27 ,,	Maandag	,,	8	,,	28 ,,	Dingsdag	,,	6	,,
28 ,,	Dingsdag	,,	8	,,	29 ,,	Woensd.	,,	6	,,
29 ,,	Woensd.	,,	9	,,	30 ,,	Donderd.	,,	6	,,
Van Keulen naar Nymegen.					*Van Nymegen naar Rotterdam.*				
18 Oct.,	Zaturdag	's morg.	6	ure.	18 Oct.,	Zaturdag	's morg.	11	ure.
19 ,,	Zondag	,,	6	,,	19 ,,	Zondag	,,	12	,,
21 ,,	Dingsdag	,,	6	,,	20 ,,	Maandag	,,	12	,,
23 ,,	Donderd.	,,	6	,,	22 ,,	Woensd.	,,	5	,,
24 ,,	Vrijdag	,,	6	,,	24 ,,	Vrijdag	,,	5	,,
25 ,,	Zaturdag	,,	6	,,	25 ,,	Zaturdag	,,	6	,,
28 ,,	Dingsdag	,,	6	,,	26 ,,	Zondag	,,	6	,,
30 ,,	Donderd.	,,	6	,,	29 ,,	Woensd.	,,	8	,,
31 ,,	Vrijdag	,,	6	,,	31 ,,	Vrijdag	,,	9	,,
Van Keulen naar Thiel.					*Van Thiel naar Rotterdam.*				
20 Oct.,	Maandag	's morg.	5	ure.	21 Oct.,	Dingsdag	's morg.	5	ure.

S T O O M - J A G T,

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

October 1834.

Van Middelburg.					*Van Rotterdam.*				
Dingsdag den	21,	's morg.	6	ure.	Maandag den	20,	's morg.	5	ure.
Vrijdag ,,	24,	,,	6	,,	Woensdag ,,	22,	,,	6	,,
Zondag ,,	26,	,,	6	,,	Zaturdag ,,	25,	,,	6	,,

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.